

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 840/2015-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 17. decembra 2015 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta (sudca spravodajca) a zo sudcov Lajosa Mészárosa a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti DREVONA NP s. r. o., Malužiná 20, zastúpenej advokátom Mgr. Michalom Šalingom, Konventná 9, Bratislava, vo veci namietaného porušenia čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 27 Cb 172/2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti DREVONA NP s. r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. augusta 2015 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti DREVONA NP s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd

(ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 27 Cb 172/2013 (ďalej aj „namietané konanie“).

Z obsahu sťažnosti a z jej príloh vyplynulo, že sťažovateľka sa návrhom podaným okresnému súdu 22. apríla 2013 domáhala voči odporcovi vydania platobného rozkazu.

Okresný súd 12. júna 2013 platobný rozkaz vydal. Proti vydanému platobnému rozkazu podal 8. júla 2013 odporca odpor. Dňa 28. augusta 2013 podala sťažovateľka na poštovú prepravu vyjadrenie k podanému odporu (okresnému súdu bolo doručené 30. augusta 2013).

Dňa 24. júna 2015 podala sťažovateľka okresnému súdu sťažnosť na prietahy v namietanom konaní. Sťažnosť bola predsedníčkou okresného súdu vyhodnotená ako čiastočne dôvodná a zákonným sudcom bol 25. júna 2015 nariadený termín pojednávania na 21. september 2015.

Sťažovateľka sa podanou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 10. augusta 2015 domáha vyslovenia porušenia čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, pretože „v období od vyjadrenia sa navrhovateľa (v konaní pred ústavným súdom sťažovateľky, pozn.) k odporu proti vydanému platobnému rozkazu, t. j. odo dňa 26. 8. 2013 až do podania sťažnosti na prietahy v konaní dňa 24. 6. 2015, sa vo veci vôbec nekonalo. Samotné vytýčenie pojednávania dňa 25. 6. 2015 na termín 21. 9. 2015 bolo až bezprostrednou reakciou (okresného, pozn.) súdu na podanú sťažnosť na prietahy v konaní.“.

Na základe uvedeného sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1. Základné právo spol. DREVONA NP s.r.o., IČO: 36000817, so sídlom Malužiná 20, 032 34 Malužiná, na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod. sp. zn. 27 Cb/172/2013 bolo porušené.“

2. Okresnému súdu Bratislava I. v konaní vedenom pod sp. zn. 27 Cb/172/2013 sa prikazuje konať bez zbytočných prietáhov.

3. Sťažovateľovi spol. DREVONA NP s.r.o., sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 2.000,- € (slovom dvetisíc euro), ktoré je Okresný súd Bratislava I povinný zaplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.

4. Okresný súd Bratislava I je povinný uhradiť trovy právneho zastúpenia sťažovateľa advokátovi Mgr. Michalovi Šalingovi, Konventná 9, Bratislava, na účet [REDAKOVANÉ], spolu vo výške 355,73 € (slovom: tristo päťdesiatpäť euro 73/100) vrátane DPH do jedného mesiaca od právoplatnosti nálezu.“

Z vyžiadaného spisu sp. zn. 27 Cb 172/2013 a vyjadrenia okresného súdu k žiadosti ústavného súdu o zapožičanie spisu (z 13. augusta 2015) ústavný súd zistil, že sťažovateľka podaním zo 17. septembra 2015 (okresnému súdu doručeným 21. septembra 2015) vzala návrh v predmetnej veci v celom rozsahu späť pred začatím prvého pojednávania z dôvodu, že došlo k zmene sídla jediného spoločníka a aj konateľa odporcu a odporca je nemajetný. Okresný súd následne 21. septembra 2015 vydal uznesenie o zastavení konania sp. zn. 27 Cb 172/2013, ktoré bolo 28. septembra 2015 vypravené sťažovateľke.

II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti

navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľky, že postupom okresného súdu v čase do podania sťažnosti predsedníčke okresného súdu na prietahy v namietanom konaní bolo porušené jej základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručené čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98).

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo na inom štátnom orgáne sa právna neistota neodstráni. K vytvoreniu želateľného stavu, t. j. stavu právnej istoty, dochádza v zásade až právoplatným rozhodnutím súdu alebo štátneho orgánu.

Preto na naplnenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nestačí, aby štátne orgány vec prerokovali, prípadne vykonali rôzne úkony bez ohľadu na ich počet (napr. I. ÚS 10/98, III. ÚS 224/05).

V konaniach o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, v ktorých sťažovatelia namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou vyžaduje preukázanie podania sťažnosti predsedovi príslušného súdu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa § 3 ods. 4 v spojení s § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“). Takúto sťažnosť totiž ústavný súd považuje za účinný prostriedok ochrany základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru), ktorý vzhľadom na subsidiárne postavenie ústavného súdu pri ochrane základných práv a slobôd treba využiť pred podaním sťažnosti ústavnému súdu (porovnaj napr. IV. ÚS 153/03, IV. ÚS 278/04). Účinnosť tohto právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými prietahmi v súdnom konaní potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý vo viacerých ustanoveniach zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných prietáhov a ustanovuje za také prietahy aj disciplinárnu zodpovednosť [§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1, § 116 ods. 1 písm. b) a § 118 ods. 1 citovaného zákona]. Podobne aj zákon o súdoch v § 64 ods. 1 ustanovuje, že „Účelom vybavovania sťažnosti je zistiť, či v danej veci boli spôsobené prietahy v konaní...“. V zmysle prvej vety druhého odseku citovaného zákonného ustanovenia „Orgán, ktorý vybavuje sťažnosť, je povinný na účel zistenia stavu veci prešetriť všetky skutočnosti“. Napokon podľa § 64 ods. 3 zákona o súdoch „Ak orgán poverený vybavovaním sťažnosti zistí, že sťažnosť je dôvodná, prijme a zabezpečí vykonanie opatrení na odstránenie nedostatkov, ak je to potrebné, vyvodí za vzniknuté nedostatky voči zodpovedným osobám dôsledky.“.

Ústavný súd vo svojej predchádzajúcej judikatúre ale viackrát poukázal aj na to, že ak orgán štátnej správy súdov uzná sťažnosť na prietahy v konaní za dôvodnú, nemusí to viesť bez ďalšieho k prijatiu v nadväznosti na to podanej sťažnosti podľa čl. 127 ústavy

(§ 25 ods. 3 zákona o ústavnom súde) na ďalšie konanie, pretože ústavný súd, pridržiavajúc sa doterajšej judikatúry, považuje za potrebné poskytnúť všeobecnému súdu časový priestor na prijatie opatrení s cieľom nápravy a odstránenia protiprávneho stavu zapríčineného nečinnosťou alebo neefektívnou činnosťou (IV. ÚS 78/07, IV. ÚS 59/08, IV. ÚS 27/09).

V prípade, ak všeobecný súd, reagujúc na sťažnosť sťažovateľky podľa § 62 a nasl. zákona o súdech, prijme opatrenia smerujúce k zabezpečeniu ochrany jej základného práva, zakladá to podľa doterajšej judikatúry ústavného súdu dôvod na odmietnutie sťažnosti z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti (II. ÚS 392/2015).

Dňa 24. júna 2015 podala sťažovateľka okresnému súdu sťažnosť na prieťahy v namietanom konaní. Zákonným sudcom bol 25. júna 2015 vo veci nariadený termín pojednávania na 21. september 2015. Dňa 16. júla 2015 bolo predsedníčkou okresného súdu vydané upovedomenie o spôsobe vybavenia sťažnosti, v ktorom sťažnosť vyhodnotila za čiastočne dôvodnú. Sťažnosť sťažovateľky namietajúca postup okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 27 Cb 172/2013 bola ústavnému súdu doručená 10. augusta 2015. V ďalšom konaní podaním zo 17. septembra 2015 (okresnému súdu doručeným 21. septembra 2015) vzala sťažovateľka návrh v predmetnej veci v celom rozsahu späť ešte pred začatím prvého pojednávania vo veci samej (podľa § 96 ods. 3 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov k späťvzatiu návrhu nebol potrebný súhlas odporcu) a okresný súd uznesením z 21. septembra 2015 namietané konanie zastavil.

Vzhľadom na celkovú dĺžku tohto konania, ako aj s prihliadnutím na skutočnosť, že predsedníčka okresného súdu opodstatnenosť sťažnosti na prieťahy potvrdila a zároveň bol vo veci sťažovateľky urýchlene nariadený termín pojednávania, ústavný súd konštatuje, že okresný súd sám odstránil stav zapríčinený jeho nečinnosťou. Teda podanú sťažnosť predsedníčke okresného súdu je možné považovať v zmysle uvedenej judikatúry a vzhľadom na subsidiárne postavenie ústavného súdu pri ochrane základných práv a slobôd za účinný prostriedok ochrany základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy všeobecným súdom.

Tento skutkový stav bol so zreteľom na obsah sťažnosti, ako aj s prihliadnutím na zmysel a účel ustanovenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov základom pre záver ústavného súdu, ktorý sťažnosť sťažovateľky už po jej predbežnom prerokovaní odmietol ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Keďže sťažnosť bola ako celok odmietnutá pre zjavnú neopodstatnenosť a rozhodnutie o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody sťažovateľky (čl. 127 ods. 3 ústavy), ústavný súd o návrhu sťažovateľky na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia ďalej nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. decembra 2015